

EURÓPSKY HOSPODÁRSKY PRIESTOR

DOZORNÝ ORGÁN EZVO

Oznámenie Dozorného orgánu EZVO o spolupráci medzi Dozorným orgánom EZVO a súdmi štátov EZVO pri uplatňovaní článkov 53 a 54 Dohody o EHP

(2006/C 305/10)

A. Toto oznámenie sa vydáva podľa Dohody o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „Dohoda o EHP“) a Dohody medzi štátmi EZVO o zriadení Dozorného orgánu a Súdneho dvora (ďalej len „Dohoda o dozore a súde“).

B. Európska Komisia (ďalej len „Komisia“) vydala Oznámenie o spolupráci medzi Komisiou a súdmi členských štátov EÚ pri uplatňovaní článkov 81 a 82 ES ⁽¹⁾. Tento nezáväzný dokument obsahuje zásady a pravidlá, ktorými sa riadi Komisia v oblasti hospodárskej súťaže. Takisto sa v ňom vysvetľuje, akými spôsobmi sa má spolupráca medzi Komisiou a súdmi členských štátov EÚ uskutočniť.

C. Dozorný orgán EZVO považuje vyššie spomenutý dokument za dokument s významom pre EHP. S cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky hospodárskej súťaže a jednotné uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže EHP v Európskom hospodárskom priestore prijíma Dozorný orgán v rámci svojich právomocí podľa článku 5 ods. 2 písm. b) Dohody o dozore a súde toto oznámenie.

D. Účelom tohto oznámenia je najmä vysvetliť, ako má Dozorný orgán EZVO v úmysle spolupracovať s vnútroštátnymi súdmi štátov EZVO ⁽²⁾ pri uplatňovaní článkov 53 a 54 Dohody o EHP v konkrétnych prípadoch ⁽³⁾, pričom sa vždy zohľadňuje nezávislosť vnútroštátnych súdov.

I. ROZSAH PÔSOBNOSTI OZNÁMENIA

1. Predmetom tohto oznámenia je spolupráca medzi Dozorným orgánom EZVO a súdmi štátov EZVO v súvislosti s uplatňovaním článkov 53 a 54 Dohody o EHP zo strany súdov štátov EZVO. Na účely tohto oznámenia sú „súdmi štátov EZVO“ (ďalej len „vnútroštátne súdy“) súdy a tribunály štátu EZVO,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 101, 27.4.2004, s. 54.

⁽²⁾ Na účely tohto oznámenia znamená akýkoľvek odkaz na štáty EZVO štáty EZVO, vzhľadom na ktoré nadobudla Dohoda o EHP účinnosť.

⁽³⁾ Príslušnosť vybavovať konkrétny prípad, ktorý spadá do pôsobnosti článkov 53 a 54 Dohody o EHP, sa podľa pravidiel ustanovených v článku 56 Dohody o EHP delí medzi Dozorným orgánom EZVO a Komisiou. Iba jeden z orgánov je oprávnený vybavovať akýkoľvek daný prípad.

ktoré môžu uplatňovať články 53 a 54 Dohody o EHP a ktoré sú podľa článku 34 Dohody o dozore a súde oprávnené žiadať o poradné stanovisko Súdny dvor EZVO v súvislosti s interpretáciou Dohody o EHP a Dohody o dozore a súde ⁽⁴⁾.

2. Vnútroštátne sudy môžu byť vyzvané, aby uplatňovali články 53 alebo 54 Dohody o EHP v súdnych sporoch medzi súkromnými stranami, napríklad v konaniach týkajúcich sa zmlúv alebo v konaniach o náhradu škody. Môžu konať takisto ako orgán presadzovania pravidiel hospodárskej súťaže alebo ako odvolací súd. Vnútroštátny súd môže byť skutočne orgánom hospodárskej súťaže štátu EZVO (ďalej „vnútroštátny orgán hospodárskej súťaže“) podľa článku 40 ods. 1 kapitoly II protokolu 4 k Dohode o dozore a súde (ďalej „kapitoly II“) o implementácii pravidiel hospodárskej súťaže ustanovených v článkoch 53 a 54 Dohody o EHP ⁽⁵⁾. V tom prípade sa na spoluprácu medzi vnútroštátnymi súdmi a Dozorným orgánom EZVO nevzťahuje len toto oznámenie, ale aj oznámenie o spolupráci v rámci Sieť orgánov hospodárskej súťaže EZVO ⁽⁶⁾.

II. UPLATŇOVANIE PRAVIDIEL HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE EHP ZO STRANY VNÚTROŠTÁTNYCH SÚDOV

A. PRÍSLUŠNOSŤ VNÚTROŠTÁTNYCH SÚDOV V SÚVISLOSTI S UPLATŇOVANÍM PRAVIDIEL HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE EHP

Pokiaľ majú vnútroštátne sudy jurisdikciu zaoberať sa nejakým prípadom ⁽⁷⁾, majú právomoc uplatňovať články 53 a 54 Dohody o EHP ⁽⁸⁾. Okrem toho by sa malo spomenúť, že články 53 a 54 Dohody o EHP sú záležitosťou verejnej politiky a sú dôležité pre plnenie cieľov Dohody o EHP, jedným z ktorých je zriadenie systému, prostredníctvom ktorého sa zabezpečí, že sa nenaruší hospodárska súťaž a budú rešpektovať pravidlá hospodárskej súťaže ⁽⁹⁾.

3. V súlade so Súdnym dvorom Európskych spoločenstiev existuje, pokiaľ musia vnútroštátne sudy na základe vnútroštátneho práva uplatniť právne aspekty vyplývajúce zo záväzných vnútroštátnych pravidiel, ktoré neboli uplatnené stranami, takáto povinnosť aj v prípade, keď ide o záväzné pravidlá Spoločenstva, ako sú pravidlá hospodárskej súťaže. Situácia je rovnaká v prípade, keď vnútroštátne právo

⁽⁴⁾ Na účely tohto oznámenia sú „súdmi štátov EZVO“ (ďalej len „vnútroštátne sudy“) sudy a tribunály v zmysle článku 34 Dohody o dozore a súde, pozri napr. rozsudok Súdneho dvora EZVO, prípad E-1/94, Ravintoloitsijain Liiton Kustannus Oy Restamark, Správa Súdneho dvora EZVO [1994-1995], s. 15 a rozsudok Súdneho dvora Európskych spoločenstiev, prípad C-516/99, Schmid, Zb. s. [2002], I-4573, ods. 34. Súdny dvor zohľadňuje mnoho faktorov, napríklad či je orgán zriadený na základe zákona, či je stály, či je jeho právomoc záväzná, či je jeho konanie sporovým konaním, či uplatňuje právne predpisy a či je nezávislý“. Pokiaľ ide o judikatúru súdov Spoločenstva, v článku 6 Dohody o EHP sa ustanovuje, že bez toho, aby bol dotknutý budúci vývoj judikatúry, ustanovenia tejto dohody, pokiaľ sú v podstate identické so zodpovedajúcimi pravidlami Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev a Zmluvy o založení Spoločenstva pre uhlie a oceľ a s dokumentmi, ktoré boli prijaté v súvislosti s uplatňovaním týchto dvoch zmlúv, sa pri ich implementácii a uplatňovaní interpretujú v súlade s príslušnými rozsudkami Súdneho dvora Európskych spoločenstiev, ktoré boli prijaté pred dátumom podpísania Dohody o EHP. Pokiaľ ide o príslušné rozsudky Súdneho dvora, ktoré boli prijaté po dátume podpísania Dohody o EHP, z článku 3 ods. 2 Dohody o dozore a súde vyplýva, že Dozorný orgán EZVO a Súdny dvor EZVO zohľadnia zásady stanovené v týchto rozsudkoch.

⁽⁵⁾ Podľa Dohody, ktorou sa mení a dopĺňa protokol 4 k Dohode medzi štátmi EZVO o zriadení Dozorného orgánu a Súdneho dvora z 24. septembra 2004, ktorá nadobudla účinnosť 19.5.2005, zodpovedá kapitola II protokolu 4 k Dohode o dozore a súde vo veľkom rozsahu pilieru EZVO nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 (Ú. v. ES L 1, 4.1.2003, s. 1).

⁽⁶⁾ Oznámenie Dozorného orgánu EZVO o spolupráci v rámci Sieť orgánov hospodárskej súťaže EZVO, ešte neuverejnené.

⁽⁷⁾ Právomoc vnútroštátneho súdu závisí od vnútroštátnych pravidiel, príslušných pravidiel EHP a medzinárodných pravidiel upravujúcich právomoc. Pozri článok 6 kapitoly II.

⁽⁸⁾ Jurisdikcia vnútroštátneho súdu závisí od vnútroštátnych pravidiel, príslušných pravidiel EHP a medzinárodných pravidiel jurisdikcie. Pozri článok 6 kapitoly II.

⁽⁹⁾ Pozri článok 1 ods. 2 písm. e) Dohody o EHP, podľa ktorého je zriadenie systému, prostredníctvom ktorého sa zabezpečí, že sa nenaruší hospodárska súťaž a budú rovnako rešpektovať pravidlá hospodárskej súťaže, potrebné z hľadiska dosiahnutia cieľov Dohody o EHP, prípad E-8/00, Landsorganisasjonen i Norge s Norsk Kommuneforbund, Správa Súdneho dvora EZVO [2002], s. 114, ods. 40.

umožňuje vnútroštátnym súdom uplatňovať záväzné právne pravidlá z ich úradnej moci: vnútroštátne súdy musia uplatňovať pravidlá hospodárskej súťaže aj vtedy, ak sa strana, ktorá má záujem o uplatňovanie týchto ustanovení, na ne neodvolala, pretože vnútroštátne právo povoľuje vnútroštátnym súdom takéto uplatňovanie. V práve Spoločenstva sa však nežiada, aby vnútroštátne súdy zasiahli z úradnej moci v otázke týkajúcej sa porušovania ustanovení práva Spoločenstva, ak by ich skúmanie tejto otázky nútilo opustiť pasívnu úlohu, ktorá im bola určená, prekročením hraníc sporu stanovených samotnými stranami a uplatnením iných faktov a okolností, ako sú tie, na ktorých strana, ktorá má záujem o uplatnenie týchto ustanovení, zakladá svoj nárok⁽¹⁰⁾. Dozorný orgán EZVO sa domnieva, že vnútroštátne súdy štátov EZVO majú podobnú povinnosť v prípadoch, kde sa implementovali pravidlá EHP⁽¹¹⁾.

4. Vnútroštátne súdy môžu byť v závislosti od funkcií, ktoré im boli pridelené podľa vnútroštátneho práva, vyzvané, aby uplatňovali články 53 a 54 Dohody o EHP v správnych, občianskych alebo trestných konaniach⁽¹²⁾. Najmä ak fyzická alebo právnická osoba žiada, aby vnútroštátny súd chránil jej individuálne práva, hrajú vnútroštátne súdy osobitnú úlohu pri presadzovaní článkov 53 a 54 Dohody o EHP, ktoré sa líši od ich presadzovania vo verejnom záujme zo strany Dozorného orgánu EZVO alebo vnútroštátnych orgánov hospodárskej súťaže⁽¹³⁾. Vnútroštátne súdy môžu v skutočnosti uplatňovať články 53 a 54 Dohody o EHP vyhlásením o neplatnosti zmluvy alebo rozhodnutím o náhrade škody.
5. Vnútroštátne súdy môžu uplatňovať články 53 a 54 Dohody o EHP bez toho, aby museli súbežne uplatňovať vnútroštátne právo hospodárskej súťaže. Ak však vnútroštátny súd uplatní vnútroštátne právo hospodárskej súťaže na dohody, rozhodnutia združení podnikov alebo na zosúladené postupy, ktoré môžu ovplyvňovať obchodovanie medzi zmluvnými stranami Dohody o EHP v zmysle článku 53 ods. 1 Dohody o EHP⁽¹⁴⁾, alebo na akékoľvek zneužívanie zakázané článkom 54 Dohody o EHP, musí na tieto dohody, rozhodnutia alebo postupy uplatniť aj pravidlá hospodárskej súťaže EHP⁽¹⁵⁾.
6. Kapitola II neopravňuje vnútroštátne súdy uplatňovať iba pravidlá hospodárskej súťaže EHP. Súbežné uplatňovanie vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže na dohody, rozhodnutia združení podnikov a zosúladené postupy, ktoré ovplyvňujú obchodovanie medzi zmluvnými stranami Dohody o EHP, nesmú viesť k inému výsledku, ako je výsledok pravidiel hospodárskej súťaže EHP. V článku 3 ods. 2 kapitoly II sa ustanovuje, že dohody, rozhodnutia alebo zosúladené postupy, ktoré neporušujú článok 53 ods. 1 Dohody o EHP alebo ktoré spĺňajú podmienky článku 53 ods. 3 Dohody o EHP, nemožno zakázať podľa vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže⁽¹⁶⁾. Na druhej strane sa v Dohode o EHP predpokladá, že akékoľvek rozpory, ktoré vzniknú pri simultánnom uplatňovaní vnútroštátneho práva

⁽¹⁰⁾ Spojené prípady C-430/93 a C-431/93, van Schijndel, Zb. s. [1995], I-4705, 13 až 15 a 22.

⁽¹¹⁾ Situácia je iná, pokiaľ ide o neimplementované pravidlá EHP. Z článku 7 a protokolu 35 k Dohode o EHP vyplýva, že právo EHP nezahŕňa prenos právomocí. Protokol 35 k Dohode o EHP zaväzuje štáty EZVO, aby zabezpečili, ak je to potrebné, prostredníctvom osobitného štatutárneho ustanovenia, že v prípadoch rozporu medzi implementovanými pravidlami EHP a inými štatutárnymi ustanoveniami prevážia pravidlá EHP. V práve EHP sa preto nepredpokladá, že sa fyzické osoby a hospodárske subjekty môžu priamo odvolať na neimplementované pravidlá EHP pred vnútroštátnymi súdmi. Zároveň však z povahy všeobecných cieľov Dohody o EHP vyplýva vytvorenie dynamického a homogénneho trhu, z významu ochrany a presadzovania práv osôb, ako aj z verejných medzinárodných právnych zásad účinnosti, že vnútroštátne súdy zväžia každý dôležitý prvok práva EHP, či už implementovaného, alebo nie, pri interpretácii vnútroštátneho práva, prípad E-4/01, Karl K. Karlsson, Správa Súdneho dvora EZVO [2002], s. 240, ods. 28.

⁽¹²⁾ Podľa poslednej vety odôvodnenia 8 nariadenia (ES) 1/2003 sa nariadenie neuplatňuje na vnútroštátne právne predpisy, ktoré ukladajú trestné sankcie fyzickým osobám, okrem prípadov, keď sú tieto sankcie prostriedkami, ktorými sa presadzujú pravidlá hospodárskej súťaže uplatňované na podniky. Dozorný orgán EZVO sa domnieva, že sa podobne kapitola II neuplatňuje na vnútroštátne právne predpisy v štátoch EZVO, ktoré ukladajú trestné sankcie fyzickým osobám, okrem prípadov, keď sú takéto sankcie prostriedkami, ktorými sa presadzujú pravidlá hospodárskej súťaže uplatňované na podniky.

⁽¹³⁾ Prípad T-24/90, Automec, Zb. s. [1992], II-2223, ods. 85.

⁽¹⁴⁾ K účinku na koncepciu obchodovania pozri vysvetlenie v oznámení týkajúcom sa tejto otázky (Ú. v. EÚ, ešte neuverejnené).

⁽¹⁵⁾ Článok 3 ods. 1 kapitoly II.

⁽¹⁶⁾ Pozri takisto oznámenie o uplatňovaní článku 53 ods. 3 Dohody o EHP (Ú. v. EÚ, ešte neuverejnené).

a práva EHP, sa musia riešiť takým spôsobom, že sa uprednostní právo EHP. Dohody, rozhodnutia alebo zosúladené postupy, ktoré porušujú článok 53 ods. 1 a nespĺňajú podmienky článku 53 ods. 3 EHP, sa preto nemôžu podľa vnútroštátneho práva zachovávať⁽¹⁷⁾. Pokiaľ ide o súbežné uplatňovanie vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže a článku 54 Dohody o EHP v prípade jednostranného správania, neustanovuje sa v článku 3 kapitoly II podobná povinnosť konvergencie. V prípade sporných ustanovení by sa však vnútroštátne súdy mali požiadať, aby neuplatňovali žiadne ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré je v rozpore s implementovaným pravidlom EHP, bez ohľadu na to, či bolo toto ustanovenie vnútroštátneho práva prijaté pred alebo po pravidle EHP⁽¹⁸⁾.

7. Okrem článkov 53 a 54 Dohody o EHP sú vnútroštátne súdy takisto oprávnené uplatňovať právne akty vložené do Dohody o EHP, rozhodnutia Súdneho dvora EZVO a rozhodnutia Dozorného orgánu EZVO. Vnútroštátne súdy musia takisto presadzovať rozhodnutia Dozorného orgánu⁽¹⁹⁾ alebo právne akty vložené do Dohody o EHP uplatňovaním článku 53 ods. 3 Dohody o EHP na určité kategórie dohôd, rozhodnutí alebo zosúladených postupov, ako aj rozhodnutí Komisie. Pri uplatňovaní týchto pravidiel hospodárskej súťaže EHP konajú vnútroštátne súdy v rámci práva EHP a pri tomto konaní by mali takisto zohľadniť všeobecné zásady práva EHP⁽²⁰⁾.
8. Uplatňovanie článkov 53 a 54 Dohody o EHP zo strany vnútroštátnych súdov často závisí od zložitých ekonomických a právnych hodnotení⁽²¹⁾. Pri uplatňovaní pravidiel hospodárskej súťaže EHP by sa vnútroštátne súdy mali riadiť zásadami práva EHP⁽²²⁾, ako aj právnych aktov vložených do Dohody o EHP uplatňovaním článku 53 ods. 3 Dohody o EHP na určité kategórie dohôd, rozhodnutí alebo zosúladených postupov⁽²³⁾. Uplatňovanie článkov 53 a 54 Dohody o EHP zo strany Dozorného orgánu EZVO v konkrétnom prípade ďalej zaväzuje vnútroštátne súdy, keď uplatňujú pravidlá hospodárskej súťaže EHP v tom istom prípade súbežne s Dozorným orgánom alebo po ňom⁽²⁴⁾. Od vnútroštátnych súdov sa podobne žiada, aby rešpektovali uplatňovanie článkov 53 a 54 Dohody o EHP zo strany Komisie v konkrétnom prípade, keď uplatňujú pravidlá hospodárskej súťaže EHP v tom istom prípade súbežne s Komisiou alebo po nej. Bez toho, aby bola dotknutá konečná interpretácia Dohody o EHP zo strany Súdneho dvora EZVO a súdov Spoločenstva, môžu nájsť vnútroštátne súdy usmernenia v rozhodnutiach Dozorného orgánu alebo Komisie a právnych aktoch vložených do Dohody o EHP, ktoré obsahujú analogické prvky s prípadom, ktorým sa zaoberajú, ako aj v oznámeniach a usmerneniach Dozorného orgánu, ktoré sa týkajú uplatňovania článkov 53 a 54 EHP⁽²⁵⁾.

B. PROCESNÉ ASPEKTY UPLATŇOVANIA PRAVIDIEL HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE EHP ZO STRANY VNÚTROŠTÁTNYCH SÚDOV

9. Procesné podmienky presadzovania pravidiel hospodárskej súťaže EHP zo strany vnútroštátnych súdov a sankcií, ktoré môžu uložiť v prípade porušovania týchto pravidiel, sú vo veľkom rozsahu upravené vnútroštátnym právom. V určitom rozsahu však určuje podmienky presadzovania pravidiel hospodárskej súťaže EHP takisto právo EHP. Dohoda o dozore a súde umožňuje vnútroštátnym súdom, aby využívali určité nástroje, napr. požiadať Dozorný orgán EZVO o stanovisko k otázkam, ktoré sa týkajú uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže EHP⁽²⁶⁾. Takisto môžu vytvárať pravidlá, ktoré nevyhnutne

⁽¹⁷⁾ Pozri v tejto súvislosti prípad E-1/94, Restamark, poznámka pod čiarou 4 vyššie a prípad 14/68, Walt Wilhelm, Zb. s. [1969], 1 a spojené prípady 253/78 a 1 až 3/79, Giry a Guerlain, Zb. s. [1980], 2327, 15 až 17.

⁽¹⁸⁾ Pozri v tejto súvislosti prípad E-1/94, Restamark, poznámka pod čiarou 4 vyššie a prípad C-198/01, Consorzio Industrie Fiammiferi (CIF) [2003], 49. Pozri takisto poznámku pod čiarou 11 vyššie.

⁽¹⁹⁾ Vnútroštátny súd môže byť napríklad požiadaný, aby presadil rozhodnutie Dozorného orgánu EZVO prijaté podľa článkov 7 až 10, 23 a 24 kapitoly II.

⁽²⁰⁾ Pozri napr. prípad Wachauf, Zb. s. [1989], 2609, 19.

⁽²¹⁾ Spojené prípady C-215/96 a C-216/96, Bagnasco, Zb. s. [1999], I-135, 50.

⁽²²⁾ Pozri poznámku pod čiarou 4 tohto oznámenia.

⁽²³⁾ Prípad 63/75, Fonderies Roubaix, Zb. s. [1976], 111, 9 až 11 a prípad C-234/89, Delimitis, Zb. s. [1991], I-935, 46.

⁽²⁴⁾ K súbežnému alebo následnému uplatňovaniu pravidiel hospodárskej súťaže EHP zo strany vnútroštátnych súdov a Dozorného orgánu pozri takisto body 11 až 14.

⁽²⁵⁾ Prípad 66/86, Ahmed Saeed Flugreisen, Zb. s. [1989], 803, 27 a prípad C-234/89, Delimitis, Zb. s. [1991], I-935, 50. Zoznam usmernení a oznámení Dozorného orgánu EZVO v oblasti politiky hospodárskej súťaže, ako aj právnych aktov vložených do Dohody o EHP uplatňujúcich článok 53 ods. 3 Dohody o EHP na určité kategórie dohôd, rozhodnutí alebo zosúladených postupov, je pripojený k tomuto oznámeniu.

⁽²⁶⁾ O možnosti vnútroštátnych súdov požiadať Dozorný orgán EZVO o stanovisko pozri ďalej ods. 27 až 30.

ovplyvňujú konanie, napr. tak, že umožnia Dozornému orgánu a vnútroštátnym orgánom hospodárskej súťaže predložiť písomné pripomienky⁽²⁷⁾. Tieto ustanovenia práva EHP majú prednosť pred vnútroštátnymi pravidlami⁽²⁸⁾.

10. Ak neexistujú právne ustanovenia EHP o postupoch a sankciách týkajúcich sa presadzovania pravidiel hospodárskej súťaže EHP zo strany vnútroštátnych súdov, uplatňujú vnútroštátne súdy vnútroštátne procesné právo a – pokiaľ sú v tejto súvislosti príslušné konať – ukladajú sankcie stanovené vo vnútroštátnom práve. Uplatňovanie týchto vnútroštátnych ustanovení však musí byť zlučiteľné so všeobecnými zásadami práva EHP. Podľa judikatúry Súdneho dvora EZVO a Súdneho dvora Európskych spoločenstiev platí:
- a) ak sa porušuje právo EHP, musia sa vo vnútroštátnom práve ustanoviť sankcie, ktoré sú účinné, primerané a odradzujúce⁽²⁹⁾,
 - b) ak porušením práva EHP vznikne ujma fyzickej osobe, táto osoba by mala môcť za určitých podmienok požiadať vnútroštátny súd o náhradu škody⁽³⁰⁾,
 - c) pravidlá upravujúce procesy a sankcie, ktoré uplatňujú vnútroštátne súdy pri presadzovaní práva EHP,
 - nesmú príliš sťažovať toto presadzovanie alebo ho prakticky znemožňovať (zásada účinnosti)⁽³¹⁾ a
 - nesmú byť nepriaznivejšie ako pravidlá uplatňované pri presadzovaní rovnocenného vnútroštátneho práva (zásada rovnocennosti)⁽³²⁾.

Na základe skutočnosti, že implementované pravidlá EHP sa majú uprednostňovať pred vnútroštátnym právom⁽³³⁾, nemôže vnútroštátny súd uplatňovať vnútroštátne pravidlá, ktoré sú nezlučiteľné s týmito zásadami.

C. SÚBEŽNÉ ALEBO NÁSLEDNÉ UPLATŇOVANIE PRAVIDIEL HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE ZO STRANY DOZORNÉHO ORGÁNU EZVO A VNÚTROŠTÁTNÝCH SÚDOV

11. Vnútroštátny súd môže uplatňovať právo hospodárskej súťaže EHP na dohodu, rozhodnutie, zosúladený postup alebo jednostranné správanie, ktoré ovplyvňuje obchodovanie medzi zmluvnými stranami, v tom istom čase ako Dozorný orgán EZVO⁽³⁴⁾ alebo následne po Dozornom orgáne⁽³⁵⁾. V nasledujúcich bodoch sa opisujú niektoré povinnosti, ktoré musia vnútroštátne súdy za týchto okolností dodržiavať.

⁽²⁷⁾ O predkladaní pripomienok pozri ďalej ods. 31 až 35 tohto oznámenia.

⁽²⁸⁾ Pozri ods. 3 tohto oznámenia a poznámku pod čiarou 11 tohto oznámenia.

⁽²⁹⁾ Prípady 68/88, Komisia/Grécko, Zb. s. [1989], 2965, 23 až 25.

⁽³⁰⁾ K náhrade škody v prípadoch porušovania právnych predpisov zo strany štátu EZVO a k podmienkam takejto záväznosti pozri prípad E-9/97, Erla Maria Sveinbjörnsdóttir, Správa súdneho dvora EZVO [1995], s. 95, ods. 66 a prípad E-4/01, Karl K. Karlsson hf, poznámka pod čiarou 11 vyššie. K náhrade škody v prípade porušovania právnych predpisov zo strany nejakého podniku pozri prípad C-453/99, Courage a Crehan, Zb. s. [2001], 6297, 26 a 27. K náhrade škody v prípade porušovania právnych predpisov zo strany členského štátu alebo orgánu, ktorý zastupuje záujmy štátu, a k podmienkam tejto záväznosti štátu pozri napr. spojené prípady C-6/90 a C-9/90, Francovich, Zb. s. [1991], I-5357, 33 až 36, prípad C-271/91, Marshall v Southampton a South West Hampshire Area Health Authority, Zb. s. [1993], I-4367, 30 a 34 až 35, spojené prípady C-46/93 a C-48/93, Brasserie du Pêcheur a Factortame, Zb. s. [1996], I-1029, prípad C-392/93, British Telecommunications, Zb. s. [1996], I-1631, 39 až 46 a spojené prípady C-178/94, C-179/94 a C-188/94 až 190/94, Dillenkofer, Zb. s. [1996], I-4845, 22 až 26 a 72.

⁽³¹⁾ Pozri napríklad prípad E-4/01, Karl K. Karlsson hf, poznámka pod čiarou 11 vyššie, 33, prípad 33/76, Rewe, Zb. s. [1976], 1989, 5, prípad 45/76, Comet, Zb. s. [1976], 2043, 12 a prípad 79/83, Harz, Zb. s. [1984], 1921, 18 a 23.

⁽³²⁾ Pozri napríklad prípad E-4/01, Karl K. Karlsson hf, poznámka pod čiarou 11, vyššie, 33, prípad 33/76, Rewe, Zb. s. [1976], 1989, 5, prípad 158/80, Rewe, Zb. s. [1981], 1805, 44, prípad 199/82, San Giorgio, Zb. s. [1983], 3595, 12 a prípad C-231/96, Edis, Zb. s. [1998], I-4951, 36 a 37.

⁽³³⁾ Pozri bod 6 a poznámku pod čiarou 11 vyššie.

⁽³⁴⁾ Článok 11 ods. 6 v spojení s článkom 40 ods. 3 a 4 kapitoly II by mal zabrániť súbežnému uplatňovaniu článkov 53 alebo 54 Dohody o EHP zo strany Dozorného orgánu EZVO a vnútroštátneho súdu len v prípade, že bol vnútroštátny súd poverený funkciou vnútroštátneho orgánu hospodárskej súťaže.

⁽³⁵⁾ Pri vykonávaní svojich právomocí podľa článkov 53 a 54 Dohody o EHP musia vnútroštátne súdy okrem iného zohľadniť právomoci Komisie, aby sa vyhli rozhodnutiam, ktoré by boli v rozpore s rozhodnutiami, ktoré prijala alebo plánuje prijať Komisia, prípad C-234/89, Delimitis, Zb. s. [1991], I-935, 47.

12. Ak vnútroštátny súd dospeje k rozhodnutiu skôr ako Dozorný orgán EZVO, musí sa vyhnúť tomu, aby prijal rozhodnutie, ktoré by bolo v rozpore s plánovaným rozhodnutím Dozorného orgánu⁽³⁶⁾. Vnútroštátny súd môže na tento účel požiadať Dozorný orgán o informáciu, či začal konanie ohľadom týchto dohôd, rozhodnutí alebo postupov⁽³⁷⁾, a ak áno, o informáciu, ako pokročilo toto konanie a aká je pravdepodobnosť rozhodnutia v tomto prípade⁽³⁸⁾. Vnútroštátny súd môže z dôvodov právnej určitosti takisto zvážiť, že svoje konanie pozastaví, kým Dozorný orgán nedospeje k rozhodnutiu⁽³⁹⁾. Dozorný orgán sa bude usilovať o udelenie priority prípadom, v ktorých sa rozhodol začať konanie v zmysle článku 2 ods. 1 kapitoly III Dohody o dozore a súde (ďalej „kapitoly III“) a ktoré sú predmetom vnútroštátneho konania pozastaveného týmto spôsobom, najmä ak od neho závisí výsledok občianskoprávneho sporu. Ak však vnútroštátny súd odôvodnene nemôže pochybovať o rozhodnutí, ktoré má Dozorný orgán v úmysle prijať, alebo ak Dozorný orgán už rozhodol v podobnom prípade, môže vnútroštátny súd rozhodnúť o prípade, ktorý rieši, v súlade s rozhodnutím, ktoré má Dozorný orgán v úmysle prijať, alebo v súlade s jeho skorším rozhodnutím bez toho, aby bolo potrebné žiadať Dozorný orgán o uvedené informácie alebo čakať na rozhodnutie Dozorného orgánu.
13. Ak Dozorný orgán EZVO dospeje v konkrétnom prípade, ktorý sa rieši pred vnútroštátnym súdom, k rozhodnutiu, nemôže vnútroštátny súd prijať rozhodnutie, ktoré je v rozpore s rozhodnutím Dozorného orgánu. Závazný účinok rozhodnutia Dozorného orgánu samozrejme nemá vplyv na interpretáciu práva EHP zo strany Súdneho dvora EZVO. Z toho vyplýva, že ak má vnútroštátny súd pochybnosti o zákonnosti rozhodnutia Dozorného orgánu, nemôže zabrániť záväzným účinkom tohto rozhodnutia bez vynesenia rozhodnutia Súdneho dvora EZVO o opaku⁽⁴⁰⁾. Ak má preto vnútroštátny súd v úmysle prijať rozhodnutie, ktoré je v rozpore s rozhodnutím Dozorného orgánu, musí postúpiť záležitosť Súdnemu dvoru EZVO na prejudiciálne konanie (článok 34 Dohody o dozore a súde). Súdny dvor EZVO potom rozhodne o zlučiteľnosti rozhodnutia Dozorného orgánu s právom EHP. Ak je však rozhodnutie Dozorného orgánu napadnuté podľa článku 36 Dohody o dozore a súde na Súdnom dvore EZVO a výsledok sporu pred vnútroštátnym súdom závisí od platnosti rozhodnutia Dozorného orgánu, mal by vnútroštátny súd pozastaviť konanie až do konečného rozhodnutia Súdneho dvora EZVO vo veci žaloby o neplatnosť, ak sa nedomnieva, že z hľadiska okolností daného prípadu je návrh predložený Súdnemu dvoru EZVO na začatie prejudiciálneho konania o platnosti rozhodnutia Dozorného orgánu odôvodnený (článok 34 Dohody o dozore a súde)⁽⁴¹⁾.
14. Ak vnútroštátny súd pozastaví konanie, napríklad vtedy, ak čaká na rozhodnutie Dozorného orgánu (situácia opísaná v bode 12 tohto oznámenia) alebo na konečné rozhodnutie Súdneho dvora EZVO v žalobe o neplatnosť alebo v prejudiciálnom konaní (situácia opísaná v bode 13), je jeho povinnosťou preskúmať, či je potrebné nariadiť predbežné opatrenia s cieľom chrániť záujmy strán⁽⁴²⁾.

III. SPOLUPRÁCA MEDZI DOZORNÝM ORGÁNOM EZVO A VNÚTROŠTÁTNYMI SÚDMI

15. Okrem mechanizmu spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdny dvorom EZVO podľa článku 34 Dohody o dozore a súde neustanovuje hlavný orgán EHP a Dohody o dozore a súde explicitne spoluprácu medzi vnútroštátnymi súdmi a Dozorným orgánom EZVO. Článok 3 Dohody o EHP, ktorý je ustanovený podľa článku 10 Zmluvy o založení EŠ a do veľkej miery tento článok reprodukuje, zaväzuje zmluvné strany, aby prijali primerané opatrenia na uľahčenie realizácie záväzkov vyplývajúcich z Dohody o EHP. Súdny Spoločenstva sa domnievajú, že článok 10 Zmluvy o založení EŠ ukladá európskym inštitúciám a členským štátom rôzne povinnosti lojálnej spolupráce

⁽³⁶⁾ Článok 16 ods. 1 kapitoly II.

⁽³⁷⁾ Dozorný orgán začne konanie so zreteľom na prijatie rozhodnutia podľa článkov 7-10 kapitoly II (pozri článok 2 ods. 2 kapitoly III). Začatie konaní predstavuje podľa Európskeho súdneho dvora oficiálny akt Komisie, ktorý dokazuje jej úmysel prijať rozhodnutie (prípady 48/72, Brasserie de Haecht, Zb. s. [1973], 77, 16).

⁽³⁸⁾ Prípady C-234/89, Delimitis, Zb. s. [1991], I-935, 53 a spojené prípady C-319/93, C-40/94 a C-224/94, Dijkstra, Zb. s. [1995], I-4471, 34. K tejto otázke pozri ďalej bod 21 tohto oznámenia.

⁽³⁹⁾ Pozri článok 16 ods. 1 kapitoly II a prípad C-234/89, Delimitis, Zb. s. [1991], I-935, 47 a prípad C-344/98 Masterfoods, Zb. s. [2000], I-11369, 51.

⁽⁴⁰⁾ Prípady 314/85, Foto-Frost, Zb. s. [1987], 4199, 12 až 20.

⁽⁴¹⁾ Pozri článok 16 ods. 1 kapitoly II a prípad C-344/98, Masterfoods, Zb. s. [2000], I-11369, 52 až 59.

⁽⁴²⁾ Prípady C-344/98, Masterfoods, Zb. s. [2000], I-11369, 58.

so zreteľom na dosahovanie cieľov Zmluvy o založení ES. Článok 10 ES teda implikuje, že Komisia musí pomáhať vnútroštátnym súdom pri uplatňovaní práva Spoločenstva⁽⁴³⁾. Dozorný orgán sa domnieva, že je na základe zodpovedajúceho článku 3 Dohody o EHP a článku 2 Dohody o dozore a súde viazaný podobným záväzkom lojálnej spolupráce voči vnútroštátnym súdom štátov EZVO. Rovnako vnútroštátne sudy môžu byť viazané záväzkom pomáhať Dozornému orgánu pri plnení jeho úloh⁽⁴⁴⁾.

16. Je takisto primerané spomenúť spoluprácu medzi vnútroštátnymi súdmi a vnútroštátnymi orgánmi, najmä vnútroštátnymi orgánmi hospodárskej súťaže, pri uplatňovaní článkov 51 a 54 Dohody o EHP. Hoci je spolupráca medzi týmito vnútroštátnymi orgánmi upravená predovšetkým vnútroštátnymi pravidlami, ustanovuje sa v článku 15 ods. 3 kapitoly II možnosť, že vnútroštátne orgány hospodárskej súťaže predložia pripomienky vnútroštátnym súdom ich štátu EZVO. Na toto predkladanie pripomienok sa primerane uplatňujú body 31 a 33 až 35 tohto oznámenia.

A. DOZORNÝ ORGÁN EZVO AKO AMICUS CURIAE

17. V súvislosti s pomocou vnútroštátnym súdom pri uplatňovaní pravidiel hospodárskej súťaže EHP je Dozorný orgán EZVO viazaný záväzkom pomáhať vnútroštátnym súdom, ak považujú túto pomoc za potrebnú, aby mohli rozhodovať o prípade. Článok 15 kapitoly II sa týka najčastejších druhov takejto pomoci: zasielanie informácií (body 21 až 26 nižšie) a stanovísk Dozorného orgánu (body 27 až 30 nižšie), v oboch prípadoch na žiadosť vnútroštátneho súdu, a možnosť predkladania pripomienok Dozornému orgánu (body 31 až 35 nižšie). Keďže kapitola II stanovuje tieto druhy pomoci, nemožno ich obmedziť žiadnym pravidlom štátu EZVO. Ak však na tento účel neexistujú procesné pravidlá EHP a sú na uľahčenie týchto foriem pomoci potrebné, musia štáty EZVO prijať primerané procesné pravidlá, ktoré umožnia vnútroštátnym súdom aj Dozornému orgánu využiť v plnej miere možnosti, ktoré kapitola II ponúka⁽⁴⁵⁾.

18. Vnútroštátny súd môže zaslať žiadosť o pomoc písomne na adresu:

EFTA Surveillance Authority
rue Belliard 35
B-1040 Brussels

alebo ju zaslať elektronicky na

registry@eftasurv.int

19. Je potrebné pripomenúť, že nech spolupráca s vnútroštátnymi súdmi nadobudne akúkoľvek formu, bude Dozorný orgán EZVO rešpektovať nezávislosť vnútroštátnych súdov. V dôsledku toho pomoc, ktorú poskytuje Dozorný orgán, nezaväzuje vnútroštátny súd. Dozorný orgán musí tiež dodržiavať svoju povinnosť zachovávať profesionálne tajomstvo a chrániť svoje fungovanie a nezávislosť⁽⁴⁶⁾. Pri plnení svojej povinnosti pomáhať vnútroštátnym súdom pri uplatňovaní pravidiel hospodárskej súťaže EHP podľa článku 3 Dohody o EHP a článku 2 Dohody o dozore a súde je Dozorný orgán viazaný záväzkom zostať pri tejto pomoci neutrálny a objektívny. Pomoc Dozorného orgánu vnútroštátnym súdom predstavuje v skutočnosti súčasť jeho povinnosti obhajovať verejný záujem. Nemá preto v úmysle slúžiť súkromným záujmom strán zapojených do prípadu riešeného pred vnútroštátnym súdom. Dozorný orgán preto nevypočuje žiadnu zo strán v súvislosti s pomocou vnútroštátnemu súdu. V prípade, že ktorákoľvek zo strán kontaktovala Dozorný orgán v súvislosti s otázkami prípadu riešeného pred súdom, ktoré boli nastolené pred vnútroštátnym súdom, informuje o tom vnútroštátny súd nezávisle od toho, či kontaktovala Dozorný orgán pred žiadosťou vnútroštátneho súdu o spoluprácu alebo po nej.

⁽⁴³⁾ Prípady C-2/88, Imm Zwartveld, Zb. s. [1990], I-3365, 16 až 22 a prípad C-234/89, Delimitis, Zb. s. [1991], I-935, 53.

⁽⁴⁴⁾ Prípady C-94/00, Roquette Frères, Zb. s. [2002], 9011, 31.

⁽⁴⁵⁾ Pokiaľ ide o zlučiteľnosť týchto vnútroštátnych procesných pravidiel so všeobecnými zásadami práva EHP, pozri body 9 a 10 tohto oznámenia.

⁽⁴⁶⁾ Pokiaľ ide o tieto povinnosti, pozri napr. body 23 až 26 tohto oznámenia.

20. Dozorný orgán EZVO uverejní stručný popis svojej spolupráce s vnútroštátnymi súdmi podľa tohto oznámenia vo svojej výročnej správe. Svoje stanoviská a pripomienky môže takisto sprístupniť na internetovej stránke.

1. Povinnosť Dozorného orgánu EZVO zasielať informácie vnútroštátnym súdom

21. Povinnosť Dozorného orgánu EZVO pomáhať vnútroštátnym súdom pri uplatňovaní práva hospodárskej súťaže EHP sa odráža najmä v záväzku Dozorného orgánu zasielať vnútroštátnym súdom informácie, ktoré má k dispozícii. Vnútroštátny súd môže napríklad požiadať Dozorný orgán o dokumenty, ktoré vlastní, alebo o informácie procesného charakteru, aby mohol zistiť, či sa určitý prípad rieši pred Dozorným orgánom, či Dozorný orgán začal konanie alebo už zaujal stanovisko. Vnútroštátny súd sa môže takisto opýtať Dozorného orgánu, kedy pravdepodobne prijme rozhodnutie, aby mohol stanoviť podmienky akéhokoľvek rozhodnutia o pozastavení konania alebo v súvislosti s potrebou prijať predbežné opatrenia ⁽⁴⁷⁾.
22. Dozorný orgán EZVO sa v súvislosti so zabezpečením účinnej spolupráce s vnútroštátnymi súdmi bude usilovať poskytnúť vnútroštátnemu súdu požadované informácie do jedného mesiaca od dátumu prijatia žiadosti. Ak Dozorný orgán musí požiadať vnútroštátny súd o ďalšie objasnenie jeho žiadosti, alebo ak Dozorný orgán musí konzultovať s osobami, ktorých sa zaslanie informácií priamo dotýka, začína toto obdobie od momentu, keď dostane požadované informácie.
23. Pri zasielaní informácií vnútroštátnym súdom musí Dozorný orgán EZVO potvrdiť záruky pre fyzické a právnické osoby podľa článku 122 Dohody o EHP a článku 14 Dohody o dozore a súde ⁽⁴⁸⁾. Článok 14 Dohody o dozore a súde zakazuje členom, vedúcim pracovníkom a iným zamestnancom Dozorného orgánu zverejniť informácie, na ktoré sa vzťahuje povinnosť zachovávať profesionálne tajomstvo. Článok 122 Dohody o EHP zakazuje zástupcom, delegátom a odborníkom zmluvných strán, ako aj vedúcim pracovníkom a iným zamestnancom, dokonca aj po skončení ich pracovného pomeru, zverejniť informácie, na ktoré sa vzťahuje povinnosť zachovávať profesionálne tajomstvo, najmä informácie o podnikoch, ich obchodných vzťahoch alebo ich nákladových komponentoch. Tento záväzok je predmetom článku 28 kapitoly II. Informácie, na ktoré sa vzťahuje povinnosť zachovávať profesionálne tajomstvo, môžu byť tak dôvernými informáciami, ako aj obchodným tajomstvom. Obchodné tajomstvá sú informácie, ktorých zverejnenie nielen verejnosti, ale aj ich samotné zaslanie inej osobe, ako je osoba, ktorá tieto informácie poskytla, by mohlo vážne poškodiť záujmy osoby, ktorá ich poskytla ⁽⁴⁹⁾.
24. Kombinovaný výklad článkov 3 a 122 Dohody o EHP a článku 14 Dohody o dozore a súde nevedie k úplnému zákazu zasielať informácie Dozornému orgánu EZVO, na ktoré sa vzťahuje povinnosť zachovávať profesionálne tajomstvo, vnútroštátnym súdom. Ako sa potvrdilo v judikatúre súdov Spoločenstva v súvislosti s povinnosťou lojálnej spolupráce Komisie, Dozorný orgán sa rovnako domnieva, že povinnosťou lojálnej spolupráce sa od Dozorného orgánu žiada, aby poskytoval vnútroštátnemu súdu akékoľvek informácie, o ktoré ho požiadal, dokonca aj informácie, na ktoré sa vzťahuje povinnosť zachovávať profesionálne tajomstvo. Pri ponúknutí svojej spolupráce vnútroštátnym súdom však Dozorný orgán nemôže za žiadnych okolností podkopať záruky ustanovené v článku 122 Dohody o EHP a článku 14 Dohody o dozore a súde.
25. Dozorný orgán EZVO preto pripomenie súdu svoj záväzok podľa práva EHP rešpektovať práva, ktoré článok 122 Dohody o EHP a článok 14 Dohody o dozore a súde poskytuje fyzickým a právnickým osobám, a opýta sa súdu, či môže a bude ručiť za ochranu dôverných informácií a obchodných tajomstiev, skôr ako zašle vnútroštátnemu súdu informácie, na ktoré sa vzťahuje povinnosť zachovávať profesionálne tajomstvo. Ak vnútroštátny súd nemôže poskytnúť takúto záruku, nezašle Dozorný orgán vnútroštátnemu súdu informácie, na ktoré sa vzťahuje povinnosť zachovávať profesionálne tajomstvo ⁽⁵⁰⁾. Až keď vnútroštátny súd poskytne záruku, že bude chrániť dôverné informácie a obchodné tajomstvá, zašle Dozorný orgán požadované informácie, pričom označí tie časti, na ktoré sa vzťahuje povinnosť zachovávať profesionálne tajomstvo, a časti, na ktoré sa nevzťahuje a ktoré preto môžu byť zverejnené.

⁽⁴⁷⁾ Prípady C-234/89, Delimitis, Zb. s. [1991], I-935, 53 a spojené prípady C-319/93, C-40/94 a C-224/94, Dijkstra, Zb. s. [1995], I-4471, 34.

⁽⁴⁸⁾ Prípady C-234/89, Delimitis, Zb. s. [1991], I-935, 53.

⁽⁴⁹⁾ Prípady T-353/94, Postbank, Zb. s. [1996], II-921, 86 a 87 a prípad 145/83, Adams, Zb. s. [1985], 3539, 34.

⁽⁵⁰⁾ Prípady C-2/88, Zwartveld, Zb. s. [1990], I-4405, 10 a 11 a prípad T-353/94, Postbank, Zb. s. [1996], II-921, 93.

26. Zo zverejňovania informácií Dozorného orgánu EZVO vnútroštátnym súdom existujú ďalšie výnimky. Predovšetkým môže dozorný orgán odmietnuť zaslať informácie vnútroštátnym súdom pre nerešpektovanie dôvodov súvisiacich s potrebou chrániť záujmy EHP alebo zabrániť akémukoľvek narušeniu jeho fungovania a nezávislosti, napríklad ohrozením plnenia úloh, ktoré mu boli zverené⁽⁵¹⁾. Dozorný orgán preto nezaslať vnútroštátnym súdom informácie, ktoré dobrovoľne predložil žiadateľ o zhovievavosť, bez súhlasu tohto žiadateľa.

2. Žiadosť o stanovisko k otázkam týkajúcim sa uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže EHP

27. Ak je vnútroštátny súd vyzvaný uplatniť pravidlá hospodárskej súťaže na prípad, ktorý rieši, môže hľadať usmernenie najprv v judikatúre Súdneho dvora EZVO, v právnych predpisoch EHP, rozhodnutiach, oznámeniach a usmerneniach Dozorného orgánu EZVO, ktorými sa uplatňujú články 53 a 54 Dohody o EHP⁽⁵²⁾, ako aj v príslušnej judikatúre a rozhodnutiach súdov Spoločenstva a Komisie, ktorými sa uplatňuje právo EHP a zodpovedajúce právo Spoločenstva. Ak tieto nástroje neposkytujú dostatočné usmernenie, môže vnútroštátny súd požiadať Dozorný orgán o jeho stanovisko k otázkam týkajúcim sa uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže EHP. Vnútroštátny súd môže požiadať Dozorný orgán o jeho stanovisko v ekonomických, faktických a právnych záležitostiach⁽⁵³⁾. Nemá to samozrejme vplyv na možnosť alebo záväzok vnútroštátneho súdu požiadať Súdny dvor EZVO o poradné stanovisko v súvislosti s výkladom alebo platnosťou práva EHP v súlade s článkom 34 Dohody o dozore a súde.
28. Dozorný orgán EZVO môže požiadať vnútroštátny súd o ďalšie informácie, aby mohol poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočné stanovisko⁽⁵⁴⁾. Dozorný orgán sa bude usilovať poskytnúť vnútroštátnemu súdu požadované stanovisko do štyroch mesiacov od dátumu prijatia žiadosti, aby zabezpečil účinnú spoluprácu s vnútroštátnymi súdmi. Ak Dozorný orgán požiadal vnútroštátny súd o ďalšie informácie, ktoré mu umožnia vypracovať jeho stanovisko, začína toto obdobie plynúť od momentu prijatia týchto ďalších informácií.
29. Pri poskytovaní svojho stanoviska vnútroštátnemu súdu sa Dozorný orgán EZVO obmedzí na poskytnutie faktických informácií alebo ekonomického alebo právneho objasnenia, o ktoré bol požiadaný, bez skúmania skutkovej podstaty prípadu riešeného pred vnútroštátnym súdom. Stanovisko Dozorného orgánu však vnútroštátny súd právne nezaväzuje.
30. Dozorný orgán EZVO v súlade s ustanoveniami bodu 19 tohto oznámenia nevypočuje strany pred vypracovaním stanoviska pre vnútroštátny súd. Vnútroštátny súd bude musieť pristupovať k stanovisku Dozorného orgánu v súlade s príslušnými vnútroštátnymi procesnými pravidlami, ktoré musia byť v súlade so všeobecnými zásadami práva EHP.

3. Predkladanie pripomienok Dozorného orgánu EZVO vnútroštátnemu súdu

31. Podľa článku 15 ods. 3 kapitoly II môžu vnútroštátne orgány hospodárskej súťaže a Dozorný orgán EZVO predkladať pripomienky k otázkam týkajúcim sa uplatňovania článkov 53 alebo 54 Dohody o EHP vnútroštátnemu súdu, ktorý má uplatniť tieto ustanovenia. Kapitola II rozlišuje medzi písomnými pripomienkami, ktoré vnútroštátne orgány hospodárskej súťaže a Dozorný orgán môžu predkladať z vlastnej iniciatívy, a ústnymi pripomienkami, ktoré sa môžu predkladať len so súhlasom vnútroštátneho súdu⁽⁵⁵⁾.

⁽⁵¹⁾ Prípady C-2/88, Zwartveld, Zb. s. [1990], I-4405, 10 a 11, prípad C-275/00, First a Franex, Zb. s. [2002], I-10943, 49 a prípad T-353/94, Postbank, Zb. s. [1996], II-921, 93.

⁽⁵²⁾ Pozri bod 8 tohto oznámenia.

⁽⁵³⁾ Prípady C-234/89, Delimitis, Zb. s. [1991], I-935, 53 a spojené prípady C-319/93, C-40/94 a C-224/94, Dijkstra, Zb. s. [1995], I-4471, 34.

⁽⁵⁴⁾ Porovnaj prípad 96/81, Komisia/Holandsko, Zb. s. [1982], 1791, 7 a prípad 272/86, Komisia/Grécko, Zb. s. [1988], 4875, 30.

⁽⁵⁵⁾ Podľa článku 15 ods. 4 kapitoly II to nemá vplyv na širšie právomoci predkladať pripomienky pred súdmi, ktoré sú podľa vnútroštátneho práva prenesené na vnútroštátne orgány hospodárskej súťaže.

32. V kapitole II sa špecifikuje, že Dozorný orgán EZVO predkladá pripomienky len vtedy, keď si to vyžaduje koherentné uplatňovanie článkov 53 alebo 54 Dohody o EHP. Keďže je táto požiadavka cieľom predkladaných pripomienok, obmedzí Dozorný orgán svoje pripomienky na ekonomickú a právnu analýzu faktov, ktoré sú podstatou prípadu riešeného pred vnútroštátnym súdom.
33. Aby mohol Dozorný orgán predkladať užitočné pripomienky, môžu byť vnútroštátne súdy požiadané, aby Dozornému orgánu zaslali alebo zabezpečili zaslanie kópie všetkých dokumentov, ktoré sú potrebné na posúdenie prípadu. V súlade s článkom 15 ods. 3 druhým pododsekom kapitoly II použije Dozorný orgán EZVO tieto dokumenty len na vypracovanie svojich pripomienok ⁽⁵⁶⁾.
34. Keďže sa v kapitole II nestanovuje procesný rámec, na základe ktorého sa majú pripomienky predkladať, stanovujú príslušný procesný rámec procesné pravidlá a postupy štátov EZVO. Ak štát EZVO ešte nestanovil príslušný procesný rámec, musí vnútroštátny súd určiť, ktoré procesné pravidlá sú primerané predkladaniu pripomienok v prípade, ktorý rieši.
35. Procesný rámec by mal dodržiavať princípy stanovené v bode 10 tohto oznámenia. Okrem iného to znamená, že procesný rámec na predkladanie pripomienok k otázkam týkajúcim sa uplatňovania článkov 53 alebo 54 Dohody o EHP:
- a) musí byť zlučiteľný so všeobecnými zásadami práva EHP, najmä so základnými právami strán zapojených do prípadu,
 - b) nesmie príliš sťažovať predkladanie takýchto pripomienok alebo ho prakticky znemožniť (zásada účinnosti) ⁽⁵⁷⁾ a
 - c) nesmie urobiť predkladanie pripomienok ťažším ako predkladanie pripomienok v súdnom konaní, v ktorom sa uplatňuje rovnocenné vnútroštátne právo (zásada rovnocennosti).

B. VNÚTROŠTÁTNE SÚDY ULAHČUJÚ DOZORNÉMU ORGÁNU EZVO PRESADZOVANIE PRAVIDIEL HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE EHP

36. Keďže povinnosť lojálnej spolupráce takisto znamená, že orgány štátov EZVO pomáhajú Dozornému orgánu EZVO pri dosahovaní cieľov Dohody o EHP ⁽⁵⁸⁾, ustanovuje kapitola II tri príklady takejto pomoci: (1) zasielanie dokumentov potrebných pre posúdenie prípadu, v ktorom by chcel Dozorný orgán predložiť pripomienky (pozri bod 33), (2) zasielanie rozsudkov uplatňujúcich články 53 alebo 54 Dohody o EHP a (3) úloha vnútroštátnych súdov v kontexte inšpekcie Dozorného orgánu.

1. Zasielanie rozsudkov vnútroštátnych súdov uplatňujúcich články 53 alebo 54 Dohody o EHP

37. V súlade s článkom 15 ods. 2 kapitoly II zašlú štáty EZVO Dozornému orgánu EZVO kópiu akéhokoľvek písomného rozsudku vnútroštátnych súdov uplatňujúcich články 53 alebo 54 Dohody o EHP bezodkladne po oznámení úplného písomného rozsudku stranám. Zaslanie vnútroštátnych rozsudkov týkajúcich sa uplatňovania článkov 53 alebo 54 Dohody o EHP a výsledné informácie o konaní pred vnútroštátnymi súdmi umožnia Dozornému orgánu najmä dozvedieť sa včas o prípadoch, v súvislosti s ktorými môže byť primerané predložiť pripomienky, ak jedna zo strán podá odvolanie proti rozsudku.

2. Úloha vnútroštátnych súdov v kontexte inšpekcie Dozorného orgánu EZVO

38. Na záver treba uviesť, že vnútroštátne súdy môžu hrať úlohu v súvislosti s inšpekciou podnikov a združení podnikov, ktorú vykonáva Dozorný orgán EZVO. Úloha vnútroštátnych súdov závisí od toho, či sa inšpekcie vykonávajú v obchodných priestoroch alebo v neobchodných priestoroch.

⁽⁵⁶⁾ Pozri takisto článok 28 ods. 2 kapitoly II, ktorý zakazuje Dozornému orgánu EZVO zverejňovať informácie, ktoré získal a na ktoré sa vzťahuje povinnosť zachovávať profesionálne tajomstvo.

⁽⁵⁷⁾ Spojené prípady 46/87 a 227/88, Hoechst, Zb. s. [1989], 2859, 33. Pozri aj článok 15 ods. 3 kapitoly II.

⁽⁵⁸⁾ Prípady C-69/90, Komisia/Taliansko, Zb. s. [1991], 6011, 15.

39. Čo sa týka inšpekcie v obchodných priestoroch, môžu vnútroštátne predpisy vyžadovať povolenie vnútroštátneho súdu, aby vnútroštátny orgán presadzovania pravidiel hospodárskej súťaže mohol pomáhať Dozornému orgánu EZVO v prípade, keď príslušný podnik podá námietku. Toto povolenie sa môže takisto požadovať ako preventívne opatrenie. Keď sa vnútroštátny súd zaoberá žiadosťou, má právo skontrolovať, či je rozhodnutie Dozorného orgánu v súvislosti s inšpekciou autentické a či navrhované donucovacie opatrenia nie sú vzhľadom na vecný obsah inšpekcie svojvoľné alebo neprimerané. Vnútroštátny súd môže pri kontrole primeranosti donucovacích opatrení požiadať Dozorný orgán – priamo alebo prostredníctvom vnútroštátneho orgánu hospodárskej súťaže – o podrobné vysvetlenie, týkajúce sa najmä dôvodov Dozorného orgánu pre podozrenie z porušovania článkov 53 a 54 Dohody o EHP, ako aj závažnosti porušovania, ktoré je predmetom podozrenia, a povahy zapojenia príslušného podniku ⁽⁵⁹⁾.
40. Pokiaľ ide o inšpekciu v neobchodných priestoroch, vyžaduje kapitola II povolenie vnútroštátneho súdu, skôr ako možno vykonať rozhodnutie Dozorného orgánu EZVO, ktorým sa nariaďuje táto inšpekcia. V tom prípade môže vnútroštátny súd kontrolovať, či je rozhodnutie Dozorného orgánu v súvislosti s inšpekciou autentické a či navrhované donucovacie opatrenia nie sú svojvoľné alebo neprimerané najmä vzhľadom na závažnosť porušenia, ktoré je predmetom podozrenia, dôležitosť hľadaných dôkazov, zapojenie príslušného podniku a odôvodnenú pravdepodobnosť, že obchodné knihy a záznamy týkajúce sa predmetu inšpekcie sa nachádzajú v priestoroch, pre ktoré sa žiada povolenie. Vnútroštátny súd môže požiadať Dozorný orgán – priamo alebo prostredníctvom vnútroštátneho orgánu hospodárskej súťaže – o podrobné vysvetlenie tých prvkov, ktoré sú potrebné, aby mohol vykonať kontrolu primeranosti plánovaných donucovacích opatrení ⁽⁶⁰⁾.
41. V oboch prípadoch uvedených v bodoch 39 a 40 nesmie vnútroštátny súd spochybniť právoplatnosť rozhodnutia Dozorného orgánu EZVO ani nutnosť inšpekcie, ani nesmie žiadať o poskytnutie informácií v dokumentácii Dozorného orgánu ⁽⁶¹⁾. Povinnosť lojálnej spolupráce ďalej vyžaduje, aby vnútroštátny súd prijal rozhodnutie v primeranom časovom rámci, ktorý umožní Dozornému orgánu účinne vykonať inšpekciu ⁽⁶²⁾.

IV. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

42. Toto oznámenie sa vydáva s cieľom pomôcť vnútroštátnym súdom pri uplatňovaní článkov 53 a 54 Dohody o EHP. Nie je záväzná pre vnútroštátne súdy, ani nemá vplyv na práva a povinnosti štátov EZVO a fyzických alebo právnických osôb podľa práva EHP.
43. Toto oznámenie nahrádza oznámenie z roku 1995 o spolupráci medzi vnútroštátnymi súdmi a Dozorným orgánom EZVO pri uplatňovaní článkov 53 a 54 Dohody o EHP ⁽⁶³⁾.

⁽⁵⁹⁾ Článok 20 ods. 6 až 8 kapitoly II a prípad C-94/00, Roquette Frères, Zb. s. [2002], 9011.

⁽⁶⁰⁾ Článok 21 ods. 3 kapitoly II.

⁽⁶¹⁾ Prípad C-94/00, Roquette Frères, Zb. s. [2002], 9011, 39 a 62 až 66.

⁽⁶²⁾ Pozri takisto 91 a 92 tamtiež.

⁽⁶³⁾ Ú. v. ES C 112, 4.5.1995, s. 7.

PRÍLOHA

PRÁVNE AKTY UVEDENÉ V PRÍLOHE XIV K DOHODE O EHP, KTORÉ ZODPOVEDAJÚ NARIADENIAM SPOLOČENSTVA O SKUPINOVÝCH VÝNIMKÁCH, A VYSVETLUJÚCE OZNÁMENIA DOZORNÉHO ORGÁNU EZVO

Tento zoznam je takisto k dispozícii a bol aktualizovaný na internetovej stránke Dozorného orgánu EZVO:

<http://www.eftasurv.int/fieldsOfWork/fieldcompetition/otherpublications/dbaFile1127.html>

A. Pravidlá, ktoré nie sú špecifické pre sektory**1. Oznámenia všeobecného charakteru**

- Oznámenie o vymedzení príslušného trhu na účely práva hospodárskej súťaže v EHP (Ú. v. ES L 200, 16.7.1998, s. 48 a dodatok EHP k Ú. v. ES č. 28, 16.7.1998, s. 3).
- Oznámenie o dohodách menšej dôležitosti, ktoré výrazne neobmedzujú hospodársku súťaž v zmysle článku 53 ods. 1 Dohody o EHP (de minimis) (Ú. v. EÚ C 67, 20.3.2003, s. 20 a dodatok EHP k Ú. v. EÚ č. 15, 20.3.2003, s. 11).
- Usmernenia o účinku na koncepciu obchodovania obsiahnuté v článkoch 53 a 54 Dohody o EHP, ešte neuvyverejnené.
- Usmernenia o uplatňovaní článku 53 ods. 3 Dohody o EHP, ešte neuvyverejnené.
- Oznámenie o spolupráci v rámci Sieť orgánov hospodárskej súťaže EZVO, ešte neuvyverejnené.
- Oznámenie o spolupráci medzi vnútroštátnymi súdmi a Dozorným orgánom EZVO pri uplatňovaní článkov 53 a 54 Dohody o EHP, ešte neuvyverejnené.
- Oznámenie o spolupráci medzi vnútroštátnymi orgánmi hospodárskej súťaže a Dozorným orgánom EZVO pri vybavovaní prípadov, ktoré spadajú do pôsobnosti článkov 53 a 54 Dohody o EHP, ešte neuvyverejnené.

2. Vertikálne dohody

- Právny akt, ktorý zodpovedá nariadeniu Komisie (ES) č. 2790/1999 z 22. decembra 1999 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 Zmluvy na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov (Ú. v. ES L 336, 29.12.1999, s. 21), uvedený v kapitole B, bod 2 prílohy XIV Dohody o EHP, nahradený rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 18/2000, Ú. v. ES L 103, 12.4.2001, s. 36 a dodatkom EHP k Ú. v. ES č. 20, 12.4.2001, s. 179.
- Usmernenie o vertikálnych obmedzeniach (Ú. v. ES C 122, 23.5.2002, s. 1 a dodatok EHP k Ú. v. ES č. 26, 23.5.2002, s. 7).

3. Horizontálne dohody o spolupráci

- Právny akt, ktorý zodpovedá nariadeniu Komisie (ES) č. 2658/2000 z 29. novembra 2000 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 Zmluvy na kategórie dohôd o špecializácii (Ú. v. ES L 304, 5.12.2000, s. 3), uvedený v kapitole D, bod 6 prílohy IX k Dohode o EHP, nahradený rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 113/2000, Ú. v. ES L 52, 22.2.2001, s. 38 a dodatkom EHP k Ú. v. ES č. 9, 22.2.2001, s. 5).
- Právny akt, ktorý zodpovedá nariadeniu Komisie (ES) č. 2659/2000 z 29. novembra 2000 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 Zmluvy na kategórie dohôd o výskume a rozvoji (Ú. v. ES L 304, 5.12.2000, s. 7), uvedený v kapitole D, bod 7 prílohy IX k Dohode o EHP, nahradený rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 113/2000, Ú. v. ES L 52, 22.2.2001, s. 38 a dodatkom EHP k Ú. v. ES č. 9, 22.2.2001, s. 5).
- Usmernenie o uplatniteľnosti článku 53 Dohody o EHP na horizontálne dohody o spolupráci (Ú. v. ES C 266, 31.10.2002, s. 1 a dodatok EHP k Ú. v. ES č. 55, 31.10.2002, s. 1).

4. Dohody o licenciách na prenos technológií

- Právny akt, ktorý zodpovedá nariadeniu Komisie (ES) č. 772/2004 z 27. apríla 2004 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 Zmluvy na kategórie dohôd o prenose technológií (Ú. v. EÚ L 123, 27.4.2004, s. 11), uvedený v kapitole C, bod 5 prílohy XIV k Dohode o EHP, vložený rozhodnutím Spoločného výboru EHP 42/2005, ešte neuvyverejnené.

B. Pravidlá špecifické pre sektory**1. Poistenie**

- Právny akt, ktorý zodpovedá nariadeniu (ES) č. 358/2003 z 27. februára 2003 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 Zmluvy na niektoré kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov v sektore poisťovníctva (Ú.v. EÚ L 53, 28.2.2003, s. 8), uvedený v kapitole J, bod 15b prílohy XIV k Dohode o EHP, vložený rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 82/2003 (Ú. v. EÚ L 257, 9.10.2003, s. 37 a dodatkom EHP k Ú. v. ES č. 51, 9.10.2003, s. 24).

2. Motorové vozidlá

- Právny akt, ktorý zodpovedá nariadeniu Komisie (ES) č. 1400/2002 z 31. júla 2002 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 Zmluvy na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov v sektore motorových vozidiel (Ú.v. ES L 203, 1.8.2002, s. 30), uvedený v kapitole B, bod 4b prílohy XIV k Dohode o EHP, vložený rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 136/2002, Ú. v. ES L 336, 12.12.2002, s. 38 a dodatkom EHP k Ú. v. ES č. 61, 12.12.2002, s. 31.

3. Telekomunikácie

- Usmernenia o uplatňovaní pravidiel hospodárskej súťaže EHP v sektore telekomunikácií (Ú. v. ES L 153, 18.6.1994, s. 35 a dodatok EHP k Ú. v. ES 15, 18.6.1994, s. 34).

4. Doprava

- Právny akt, ktorý zodpovedá nariadeniu (EHS) č. 1617/93 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 Zmluvy na určité kategórie dohôd a zosúladených postupov týkajúcich sa spoločného plánovania a koordinácie letových poriadkov, spoločných operácií, konzultácií o tarifách pravidelnej osobnej a nákladnej dopravy a pridelovania voľných letiskových časov (Ú. v. ES L 155, 26.6.1993, s. 18), uvedený v kapitole G, bod 11b prílohy XIV k Dohode o EHP, vložený rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 7/1994 a zmenený a doplnený rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 65/1996, Ú. v. ES L 71, 13.3.1997, s. 38 a dodatkom EHP k Ú. v. ES č. 11, 13.3.1997, s. 41, a rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 87/1999, Ú.v. ES L 296, 23.11.2000, s. 47 a dodatkom EHP k Ú. v. ES č. 54, 23.11.2000, s. 268 (íslandský) a Del 2, s. 232 (nórsky) a rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 96/2001, Ú. v. ES L 251, 20.9.2001, s. 23 a dodatkom EHP k Ú. v. ES č. 47, 20.9.2001, s. 10.
- Právny akt, ktorý zodpovedá nariadeniu (ES) č. 823/2000 z 19. apríla 2000 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 Zmluvy na určité kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov medzi linkovými prepravnými lodnými spoločnosťami (konzorciami) (Ú. v. ES L 100, 20.4.2000, s. 24), uvedený v kapitole G, bod 11c prílohy XIV k Dohode o EHP, vložený rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 12/1996, Ú. v. ES L 124, 23.5.1996, s. 13 a dodatkom EHP k Ú. v. ES č. 22, 23.5.1996, s. 54, nahradený rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 49/2000, Ú. v. ES L 237, 21.9.2000, s. 60 a dodatkom EHP k Ú. v. ES č. 42, 21.9.2000, s. 3.